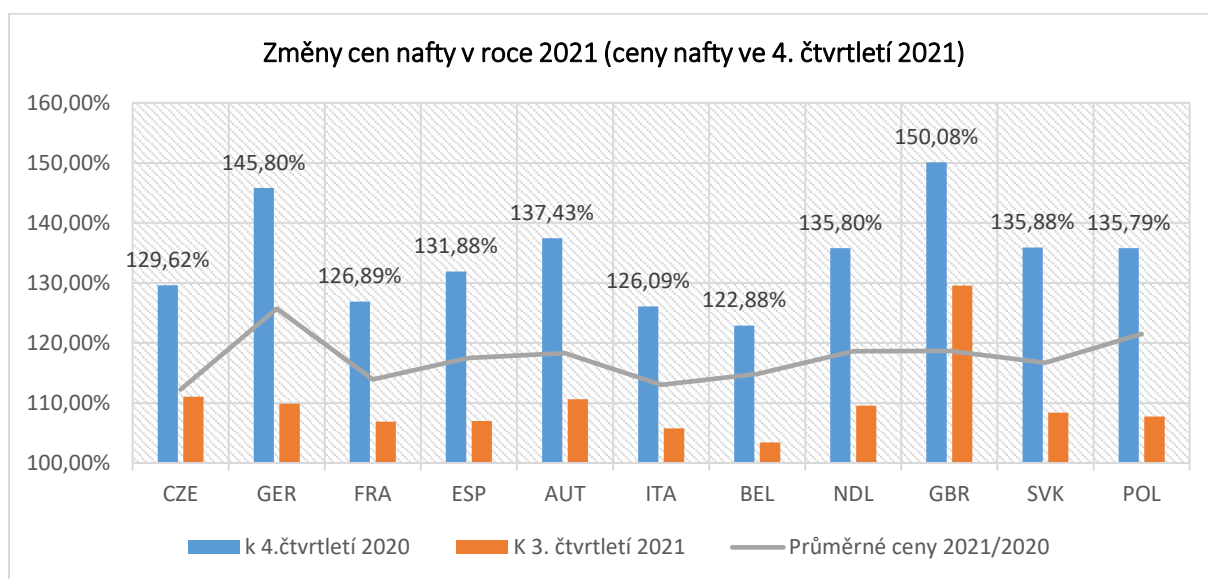

KOMENTÁŘ K NÁKLADOVÉMU INDEXU SILNIČNÍ NÁKLADNÍ DOPRAVY 4. čtvrtletí 2021

Čtvrté čtvrtletí přineslo nejvyšší mezičtvrtletní navýšení nákladových indexů za celou dobu jejich sledování, tedy od roku 2015. A to je ještě nutno vzít v úvahu, že další porce zvýšených nákladů se v indexu promítne v první čtvrtině roku 2022. Roli v tom sehrálo několik faktorů. Prvotním byl rychlý růst cen ropy a pohonných hmot v říjnu 2021. To znamenalo v některých zemích zvýšení cen nafty vůči 3. čtvrtletí 2021 až o cca 10%, mezioččně se pak navýšení pohybuje mezi 25 a 50 %.

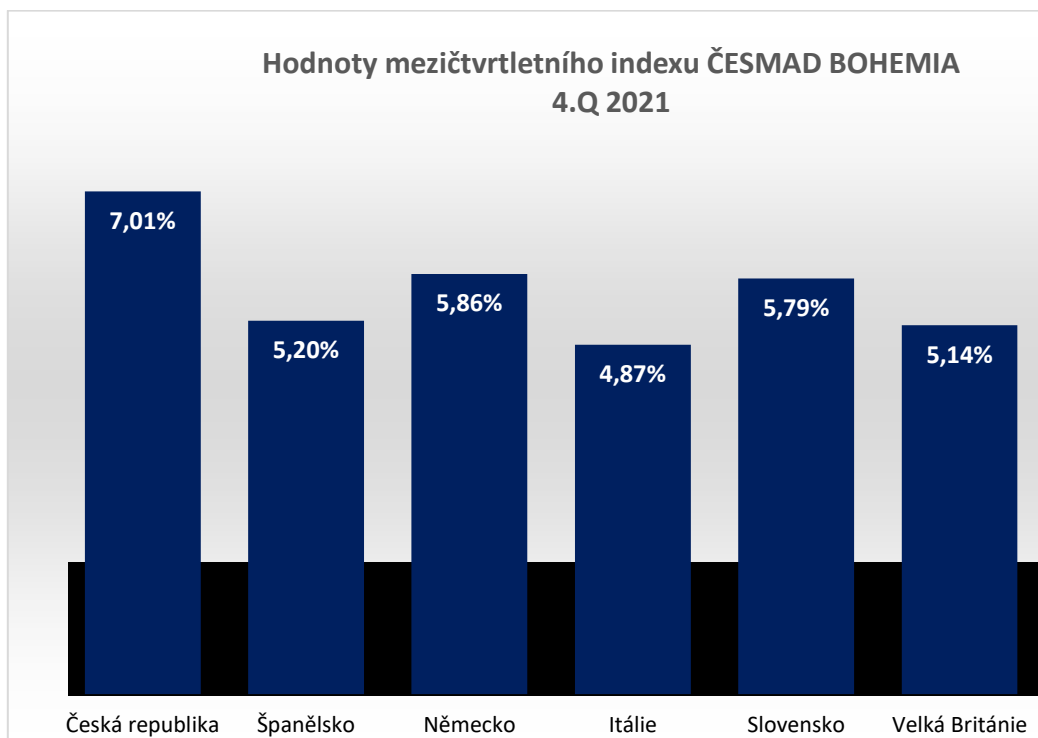
Jinou viditelnou příčinou byly problémy s dodávkami a následně cenou AD Blue, které znamenaly navýšení celkových nákladů cca o 0,30 Kč/km. Vzrostly i náklady na maziva, kde navíc docházelo také k výpadkům v zásobování. Oba tyto faktory index postihuje v režijních nákladech. Mezi další příčiny rychlejšího růstu nákladů patří inflace (ve 4. čtvrtletí 2021 podle dat ČSÚ 1,9%), která ovlivňuje režijní náklady a zvyšování úrokových sazeb prodražující náklady na vozidlo. Stále pokračoval růst cen pneumatik a nově došlo i ke zvyšování cen vozidel (tahačů i návěsů), u nichž se do indexu promítla první část (+3%) vyšších cen objednávaných vozidel z důvodu delších – až ročních dodacích lhůt. Zde bude index dále zatěžován 10 až 12% růstem cen techniky i v dalších čtvrtletích roku 2022. Vzhledem k inflaci a stále trvajícím nedostatku řidičů pokračuje tlak na zvyšování mezd, které pro rok 2021 odhadujeme na 8 %. Zde bude mít rozhodující slovo až oficiální statistiko ze systému ISPV, bohužel s půlročním zpožděním, ale výběrové šetření ve firmách odhadu nasvědčuje a je i v relaci k růstu inflace v závěru roku.

Co očekáváme dále v letošním roce?

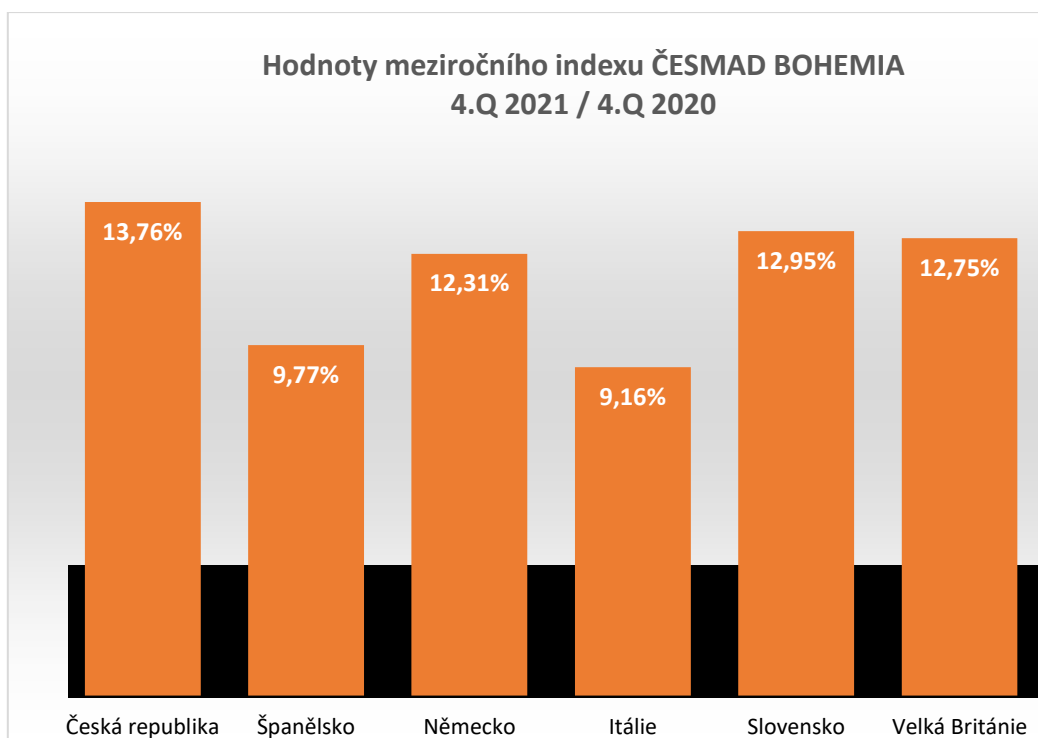
- v lednu 2022 se zatím zvýšila cena ropy Brent na 89,320 USD/barel (k 31.1.2022);
- ČNB bude zřejmě dále pokračovat ve zvyšování úrokových sazeb;
- odhady mluví o dalším navyšování inflace (v krajních scénářích až k 10 %);
- s tím souvisí předpokládaný tlak na růst mezd;
- dále lze očekávat nárůst cen pojištění a vozidel;

Jediné, co zatím působí proti trendu nárůstu nákladů, je posilování české koruny. Její kurz byl ve třetím čtvrtletí 25,496 CZK/€, ve čtvrtém čtvrtletí 25,377 CZK/€. To tlumí náklady na mýtné placené v zahraničí, na stravné a kapesné pro řidiče v zahraničních relacích a také na pořízení části pohonných hmot v mezinárodním provozu.

Hodnoty indexu pro 4. čtvrtletí 2021 ve srovnání se 3. čtvrtletím jsou vidět na grafu. Nejvyšší nárůst jsme zaznamenali u vnitrostátní dopravy, kde nedošlo ke korekci díky posilující koruně.

Velmi podobný trend ukazuje také meziroční porovnání 4. čtvrtletí 2021 a 4. čtvrtletí 2020.

Pro silniční dopravce jsou rychle rostoucí náklady velkou komplikací, protože běžné valorizace, které se používají ve smlouvách se zákazníky, většinou fungují s časovým zpožděním. Nekompenzují tak hned vyšší výdaje dopravců a dostávají je pod tlak v cash flow. K tomu se s výrazným posilováním koruny přidává v mezinárodní dopravě problém ve výnosech. Pokud dopravce inkasuje platby za dopravu v eurech a má větší část nákladů v korunách, pak mu ČNB svým zvyšováním úrokových sazeb, které žene kurz koruny nahoru, ničí marži a často i dostává zakázky do červených čísel.